

ELŐTERJESZTÉS
SZARVAS VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÉPVISELŐ-TESTÜLETE
2011. MÁJUS 19-I ÜLÉSÉRE

Tárgy: Beszámoló a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, többször módosított 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) tartalmazza azokat az alapvető szabályokat, amelyek segítséget nyújtanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelezettségek teljesítéséhez, illetve gondoskodnak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülő fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

A fenti célok megvalósulását szolgálják a Gyvt.-ben és a 149/1997.(IX.10.) Korm. rendeletben (Gyer.) biztosított eljárások, eszközök és a feladatellátás intézményrendszere, melyek a gyermek mindenképp felett álló érdekét figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva járnak el.

A Gyvt. 96. § (6) bekezdése előírja, hogy „A helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít, amelyet a képviselő-testület megtárgyal.”.

A tartalmi elemeket a Gyer. 10. számú melléklete határozza meg, ennek figyelembe vételével készült a beszámoló.

BESZÁMOLÓ A 2010. ÉVI GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSÁRÓL

1. A TELEPÜLÉS DEMOGRÁFIAI MUTATÓI

1. Településünk demográfiai mutatói különös tekintettel a 0-17 éves korosztály adataira:

Korcsoport	2005.12.31.	2006.12.31.	2007.12.31.	2008.12.31.	2009.12.31.	2010.12.31.
0-2	449	437	424	437	449	422
3-5	465	451	457	460	445	435
6-14	1.623	1.595	1.513	1.459	1.415	1.420
15-17	663	628	621	614	601	563
Összesen	3.200	3.111	3.015	2.970	2.910	2.840
18-60	10.631	10.592	10.498	10.395	10.294	10.201
61-	4.032	4.042	4.063	4.114	4.146	4.164
Összesen	14.663	14.634	14.561	14.509	14.440	14.365
Mind-összesen	17.863	17.745	17.576	17.479	17.350	17.205

Az állandó népesség adatait vizsgálva megállapíthatjuk, hogy lakosságunk száma folyamatosan csökken, a születések száma az eddigi évek minimális növekedéséhez képest a tavalyi évben visszaesést mutat, emellett azonban megfigyelhető a 61. év feletti korosztály számának növekedése.

Ennek okai különböző tényezőkre vezethetők vissza (a teljesség igénye nélkül): nincsenek új munkahelyek, alacsonyak a jövedelmek, nagyarányú az elvándorlás, kitolódott a nők gyermekvállalási kora, magasabb életkort élnek meg az emberek.

Önkormányzatunk – bár ez nem elegendő a népesség csökkenésének megállításához -, költségvetési keretei között a Gyvt.-ben előírt kötelező ellátásokon túl is igyekszik támogatni a családokat és gyermekeket, erről részletes adatok olvashatók a beszámoló további részében.

2. A GYERMEKVÉDELMI TÖRVÉNYBEN SZABÁLYOZOTT PÉNZBELI ÉS TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A Gyvt. értelmében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult természetbeni (többek között a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, tankönyv- és tandíjtámogatásnak), valamint évi két alkalommal pénzbeli (a 2010-es évben 2X5.800,-/gyerek) ellátásnak az igénybevételére.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve nappali tagozaton tanulmányokat folytató nagykorú gyermek kérheti a gyámhatóságon az erre rendszeresített nyomtatvány kitöltésével, jövedelemigazolások csatolásával. A jogosultságot a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén az önkormányzat jegyzője 1 év időtartamra állapítja meg gyermekenként külön-külön egyéni határozattal.

2010. évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság feltételrendszerét képező egy főre jutó jövedelemhatár a családban nevelkedő gyermekek esetén a nyugdíjminimum 130%-a (37.050,- Ft), egyszülős család, tartósan beteg gyermek illetve nagykorú gyermek esetén 140%-a (39.900,- Ft) volt.

2010. év december 31-én 462 családban élő 826 fő gyermek jogosult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre (2009. évben 455 családban élő 825 fő gyermek), ebből 107 fő gyermek tartósan beteg (2009. évben 87 fő).

Július és november hónapokban együttesen 9.436.600,- Ft egyszeri támogatásban részesültek a jogosult gyermekek (2009. évben 9.077.000,- Ft), ezt az összeget az önkormányzat 100%-ban visszaigényelhetette a központi költségvetésből.

Az ún. kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra, melyet a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó igényelhet, az elmúlt évben nem volt igény.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A Népjóléti Bizottság (jelenleg Szociális, Család- és Idősügyi Bizottság) átruházott hatáskörben állapítja meg ezt a pénzbeli- és természetbeni támogatást azon családok (gyermekek) részére, akik időszakosan létfenntartási gondokkal küzdenek.

A helyi rendelet értelmében a rendkívüli támogatás igénylésének egyik feltétele, hogy a család egy főre jutó jövedelme ne haladja meg a mindenkori nyugdíjminimum 200%-át (57.000,- Ft), illetve egy gyermek után legfeljebb 10.000,- Ft igényelhető.

2010. évben az önkormányzat saját költségvetéséből biztosított rendkívüli gyermekvédelmi támogatást 432 fő gyermek részére összesen 3.499.880,- Ft összegben (a 2009-es évben 414 fő gyermek részére 3.130.188,- Ft).

Az előző év adataihoz képest 2010-ben nőtt a támogatásban részesülők száma és a támogatás összege is.

A kérelmezők leggyakoribb indokai:

- gyermek vagy szülő hosszabb betegsége, kórházi kezelése, gyógyászati segédeszköz vásárlása (pl. ortopéd cipő, szemüveg),
- iskolakezdéshez tanszer- és iskolai felszerelés vásárlása,
- szülő hirtelen jövedelemcsökkenése (munkanélkülivé válás, hosszabb ideig táppénzes ellátás, stb.),
- válás, szülők különköltözése,
- a gyermek osztálykirándulása, ballagása, étkezési hátraléka.

1 fő kiskorú utáni kérelem elutasításra került, mert a bizottság nem találta rendkívüli élethelyzetnek a kérelmező indokait.

Óvodáztatási támogatás

2009. január 01. napjától a Gyvt. 20/C. §-a alapján a települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő három-, illetve négyéves gyermeknek a szülője részére folyósítja évente két alkalommal ezt a támogatást, akinek gyermeke óvodába jár, és a szülő nyilatkozik arról, hogy legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. A támogatás összege első alkalommal 20.000,- Ft, ezt követően esetenként és gyermekenként 10.000,- Ft.

2010. évben 8 fő kiskorú részesült összesen 170.000,- Ft támogatásban, mely összeget az önkormányzat 100%-ban visszaigényelhetette (2009. évben 7 fő kiskorú részesült 140.000,- Ft támogatásban).

3. A GYERMEKVÉDELMI TÖRVÉNYBEN NEM SZABÁLYOZOTT, AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL ÖNKÉNT BIZTOSÍTOTT PÉNZBELI ÉS TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK:

Tankönyvvásárlási támogatás

A helyi rendelet értelmében ezt a támogatást az önkormányzat biztosítja a szociális és gyermekvédelmi feladatokra biztosított keretből a szarvasi állandó lakóhelyű tanköteles korú, rendszeres gyermekvédelmi támogatásban, illetve ingyenes tankönyvellátásban nem részesülő tanulók részére, mértéke gyermekenként 4.000,- Ft (2009-ben e támogatás 3.500,- Ft volt). A támogatást a polgármester átruházott hatáskörben állapítja meg az iskola javaslata alapján azoknak a gyermekeknek, akiknek családjában az egy főre jutó jövedelem nem éri el a mindenkori nyugdíjminimum 160 %-át (2010-ben 45.600,- Ft).

A támogatást 2010. évben 47 fő gyermek kapta meg összesen 188.000,- Ft összegben (2009. évben 36 fő 126.000,- Ft összegben).

A tankönyvvásárlási támogatásban részesülő gyermekek száma 11 fővel nőtt az előző évhez képest, illetve a támogatás egy főre jutó összege is emelkedett.

Térítésmentes helyi és helyközi tanulóbérlet

A helyi rendelet értelmében a szarvasi állandó lakosú alap- és középfokú oktatási intézményben tanuló gyermekek igényelhetik természetbeni juttatásként egy tanulmányi évre (10 hónapra), az oktatási intézmény javaslata alapján.

A 2010-es évben 700 tanuló részesült térítésmentes tanulóbérletben havi 709.956,- Ft összegben (2009-as évben 745 tanuló havi 711.181,- Ft összegben). A 2010-es évben a biztosított tanulóbérletek összértéke 7.099.560,- Ft volt (2009-ban 7.111.815,- Ft).

Az előző tanévhez képest csökkent a bérletigénylők száma, de emelkedett a bérletek ára (helyi bérlet ára 2010. január 1-től 850,- Ft/fő, február 1-től helyközi 5 km-es 595,- Ft, 10 km-es 940,- Ft és a 15 km-es 1.170,- Ft). A létszám csökkenése összefüggésben áll a tanulói létszám csökkenésével.

Védőoltás támogatása

Szarvas Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 643/2009.(XI.19.) számú határozatában döntött arról, hogy térítésmentesen biztosítja a 12-24 hónapos korú gyermekek részére a fertőző agyhártyagyulladás elleni védőoltást.

2010. évben 60 fő gyermek kapta meg az oltást 145.740,- Ft összegben (2009. évben 54 fő gyermek 137.351,- Ft összegben).

Szarvas Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 642/2009.(XI.19.) számú határozatával döntött arról, hogy támogatja egészségmegőrző programja keretében a 2009/2010-es tanév 7. osztályos, szarvasi állandó lakóhelyű leánygyermekek méhnyakrák elleni védőoltással történő ellátását.

2010. évben a három szakaszban megvalósult oltási programban 56 fő gyermek vett részt, összesen 168 adag oltóanyag került felhasználásra 3.523.970 Ft összegben (2009-ben 53 fő gyermek 3.716.685,- Ft) , melyet az önkormányzat 100%-ban saját erőforrásból finanszírozott. Az oltóanyagot gyártó cég évről évre nagyobb kedvezménnyel biztosítja az önkormányzat részére a szükséges mennyiségű vakcinát.

Ingyenes iskolatej biztosítása

Szarvas Város Önkormányzata 2004. október 1. napjától biztosítja a fenntartásában lévő közoktatási intézmények (2010. szeptemberétől az elnevezés Vajda Péter Gimnázium, Szakképző Iskola, Kollégium, Általános Iskola, Óvoda, Nyilvános Könyvtár - rövidítve Vajda Péter Intézmény) alapfokú nevelés-oktatásban résztvevő tanulói számára az iskolatejet. Az iskolatej szállítását 2006. október 9. napjától a szekszárdi Tolnatej Zrt. végzi.

A tanulók igény szerint napi 2 dl iskolatejet kapnak a reggeli órákban. 2010. évben Szarvas Város Önkormányzata 3.028.663 Ft-ot fizetett ki iskolatejre, melyből 1.826.896 Ft-ot igényelt vissza.

Az önkormányzatnak ez 1.201.767,- Ft költséget jelentett (2009. évben 1.003.729 Ft), melyre forrást a 2010. évi szociális és gyermekvédelmi feladatok kerete biztosított.

Felsőoktatási hallgatók ösztöndíj támogatása

Szarvas Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 16. § (1) bekezdésében, valamint a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 26. §-ában kapott felhatalmazás alapján a felsőoktatási hallgatók tanulmányi ösztöndíjáról - csatlakozva az Oktatási és Kulturális Minisztérium Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz - megalkotta a többször módosított 52/2000. (XII.14.) sz. helyi rendeletét. Az önkormányzat e rendelet alapján támogatást nyújt szociálisan hátrányos helyzetben lévő felsőoktatási hallgatók számára, illetve a felsőoktatási tanulmányokat kezdeni kívánó fiatalok számára.

A 2010-es évben 261 fő kapott ilyen jellegű támogatást, összesen 2.310.000 Ft összegben, melynek forrása a 2010. évi szociális és gyermekvédelmi feladatokra biztosított keret (2009-ban 128 fő 2.400.000 Ft).

4. GYERMEKÉLELMEZÉS MEGOLDÁSÁNAK MÓDJAI

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, valamint a térítési díjakról a Gyvt. és végrehajtási rendeletei, valamint a Szarvasi Önkormányzat többször módosított 11/2007. (IV.27.) rendelete rendelkezik. Az alapellátás körébe tartozik a gyermekek napközbeni ellátása, melyet a bölcsőde, az óvodák, az iskolák napközi otthonai, illetve a Gyermekélelmezési Nonprofit Kft. biztosít.

A gyermekek napközbeni ellátásaként annak a gyermeknek nappali felügyeletét, gondozását, nevelését és étkeztetését kell megszervezni, akinek szülője vagy gondozója munkavégzés, betegség vagy szociális helyzet miatt a napközbeni ellátást nem képes biztosítani.

Városunkban a gyermekétkeztetés megoldott, minden igényt ki tudunk elégíteni.

Az önkormányzati fenntartású Vajda Péter Intézmény óvodai, általános iskolai és középiskolai intézményegységei, valamint az egyházi fenntartású Benka Gyula Evangélikus Általános Iskola és Óvoda tanulóinak gyermekétkeztetését a Szarvasi Gyermekélelmezési Nonprofit Kft. biztosítja. Rákóczi úti ebédlőjét a Fő tér 3. szám alatti általános iskolai intézményegység tanulói használják, a többi intézmény saját tálalókonyhával rendelkezik, ahová a Gyermekélelmezési Nonprofit Kft. gépkocsival szállítja ki az ételt igény szerint napi egyszeri (ebéd), vagy háromszori (tízórai, ebéd, uzsonna) étkezéshez.

A Szent István Egyetem Pedagógiai Kar Gyakorlóóvodája és Gyakorló Általános Iskolája, illetve a „Nappfény” Evangélikus Kézműves Óvoda gyermekeinek étkeztetését a szarvasi Kontakt Kft. által üzemeltetett konyha biztosítja.

A Szlovák Általános Iskola, Óvoda és Diákotthon a békéscsabai Aranykonyha Kht-val kötött szerződés útján oldja meg a tanulók és óvodások étkeztetését.

A Körös-szögi Kistérség Többcélú Társulása Szociális és Gyermekjóléti Intézménye által fenntartott bölcsőde biztosítja a napi négyzeri étkezést a gyermekeknek. Az intézmény legfontosabb elve, hogy szezonális gyümölcs és zöldségfélék kerülnek felhasználásra, tartósítószer mentes alapanyagokból készítik az ételeket.

Kedvezmények biztosítása a Gyvt. 148. § (5) bekezdése szerint a 2010-es évben:

Gyermekétkeztetés esetén

- a bölcsődes, óvodás, az 1-7. évfolyam nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek után az intézményi térítési díj 100%-át
- az a) pont alá nem tartozó, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után intézményi térítési díj 50%-át,
- három- vagy többgyermekes családoknál gyermekenként az intézményi térítési díj 50%-át,
- tartós beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50%-át, kedvezményként kell biztosítani.

Kedvezményben részesülőkre vonatkozó átlagolt adatok 2010. év alapján (összehasonlítva a 2009-es adatokkal):

Intézmények	Étkeztetésben részesülők		Teljes összegű térítést fizet		50%-os térítést fizet		Térítésmentes	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Vajda Péter Intézmény	577	543	240	208	177	162	160	173
Összesen önkormányzati intézmény:	<i>577</i>	<i>543</i>	<i>240</i>	<i>208</i>	<i>177</i>	<i>162</i>	<i>160</i>	<i>173</i>

Intézmények	Étkeztetésben részesülők		Teljes összegű térítést fizet		50%-os térítést fizet		Térítésmentes	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Szlovák Általános Iskola, Óvoda és Diákotthon	445	445	234	234	100	89	111	122
Benka Gyula Evangélikus Általános Iskola és Óvoda	362	405	199	218	83	79	80	108
SZIE Gyakorlóóvodája és Gyakorló Ált. Iskolája	227	224	138	127	45	54	44	43
„Nappfény” Evangélikus Kézműves Óvoda	-	33	-	12	-	3	-	18
Bölcsőde (részben önkormányzati fenntartású)	57	62	9	7	16	15	32	40
Tessedik Sámuel Szakiskola	nincs étkezés	-	-	-	-	-	-	-
Összesen más fenntartású intézmény	<i>1.091</i>	<i>1.169</i>	<i>580</i>	<i>598</i>	<i>244</i>	<i>240</i>	<i>267</i>	<i>331</i>
Mindösszesen	<i>1668</i>	<i>1.712</i>	<i>820</i>	<i>806</i>	<i>421</i>	<i>402</i>	<i>427</i>	<i>504</i>

A számok alapján megállapíthatjuk, hogy nőtt az étkeztetésben részesülők száma (44 fővel) a 2009-es év adataihoz képest, ezen belül is nőtt a térítésmentesen étkezők száma, ami azt is jelzi, hogy év közben egyre több gyermek volt jogosult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre (lásd 3. oldal).

Nyári gyermekétkeztetés adatai

Szarvas Város Önkormányzata a 11/2010. (IV.20.) SZMM rendeletnek megfelelően a 2010-es évben is megszervezte a rászoruló, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek nyári étkeztetését június 16. és augusztus 31. között, melyet a Szarvasi Gyermekélelmezési Nonprofit Kft. étkezési helyén biztosított napi egyszeri meleg étel formájában. Az igényfelmérésben és a lebonyolításban a nevelési-oktatási intézmények pedagógusai mellett a legtöbb segítséget a gyermekjóléti szolgálat családgyógyozói nyújtották.

Az étkeztetésben részesülő gyermekek száma: 168 fő (2009. évben 181 fő).

Az igényelt és kiutalt állami támogatás összege: 3.356.640,- Ft (2009. évben 3.616.380,- Ft).

A támogatásban résztvevő gyermekek számát és az ehhez utalt összeget központi felmérés alapján a minisztérium határozta meg.

5.) AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK

Gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgáltatás,
- gyermekek napközbeni ellátása (bölcsőde, iskolai, óvodai napközi),
- gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermekek testi és lelki egészségét, a családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermekek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgálat fontosabb feladatai:

- a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése,
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése,
- a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése,
- a védelemben vételhez kapcsolódó feladatok,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, utógondozás,
- örökbefogadással kapcsolatos feladatok,
- környezettanulmányok készítése.

Városunkban 1998 áprilisa óta működik a Gyermekjóléti Szolgálat. 2008. augusztus 27. napjától intézményi átalakulást követően a kistérségben működő gyermekjóléti szolgálatok közös szakmai vezetés alá kerültek. Az intézmény pontos megnevezése:

Körös-szögi Kistérség Többcélú Társulás Humán Szolgáltató Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat.

A szolgálatnál 3 fő felsőfokú végzettségű családgondozó látja el a feladatokat.

A gyermekjóléti szolgálat tevékenysége a 2010-es évben konkrét szám adatokkal:

Gondozási tevékenység számadatai tárgyév/fő:

• alapellátás	196	(2009. évben 130)
• védelembe vétel	69	(52)
• <u>utógondozás</u>	0	(0)
Összesen	265	(182)

Alapellátás keretében a gyermekek és családjaik együttműködése az önkéntességen alapul és elsősorban önkéntes megkeresés, illetve a jelzőrendszer által történt jelzés alapján kerül a családokkal kapcsolatba.

Ha az alapellátás keretében a családgondozás nem vezet eredményre, javaslatot tesz a gyermekjóléti szolgálat a védelembe vételre. Lehetőség szerint elsősorban az önkéntes gondozási forma részesül előnyben.

A védelembe vett gyermekeknek, illetve szüleiknek a jegyző együttműködési kötelezettséget ír elő a családgondozóval, illetve magatartási szabályokat állapít meg mind a gyermek, mind a szülő részére.

A gondozási tevékenység adatai alapján a 2009-es számokhoz viszonyítva elmondható, hogy a gondozásba vett gyermekek száma és a veszélyeztetettség mértéke is nőtt, hiszen több kiskorút kellett védelembe venni.

Ennek okai a következők:

- a 13-18 éves korú gondozottaknál az iskolai tankötelezettség elmulasztása, illetve hiányos teljesítése (magántanulóság, családi pótlék felfüggesztése),
- magatartási, beilleszkedési zavarok (tanulói fegyelem, alkalmazkodási nehézségek),
- szenvedélybetegségekre utaló tünetek, (illegális és legális drogok),
- súlyos anyagi, megélhetési problémák (adósságspirálok, függőségek finanszírozása),
- szülői elhanyagolás (tanult kilátástalanság),
- családi konfliktusok (alacsony ingerküszöb, mozaik családok),
- szabálysértések, eljárások miatti intézkedések (lopások, megélhetési bűnözés),
- családon belüli bántalmazások (fizikai és lelki erőszak).

A családi konfliktusokat, vitás helyzeteket a családgondozók a mediáció módszerével, illetve családkonzultációkkal próbálják elsimítani, igyekeznek megoldásokhoz vezetni a családtagokat.

Amennyiben a védelembe vétellel sem sikerül eredményeket elérni, illetve a veszélyeztetettséget megszüntetni, javaslatot tehet a családgondozó más gyermekvédelmi intézkedésre, ami a gyermek családjából való kiemelését is eredményezheti.

A gyermekjóléti szolgálat feladata többek között az átmeneti nevelésbe vett gyermekek vérszerinti szüleivel való kapcsolattartás, családgondozás, a gyermek családba való visszahelyezésének elősegítése.

A 2010-es évben 6 gyermek került szakellátásba, így összesen 16 gyermek tartózkodik átmeneti nevelésben, ami 14 család gondozását jelentette, esetükben a családgondozó folyamatos kapcsolatot tartott a gyermekotthonokkal, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatlall, illetve a gyámhivatallal.

A jelzőrendszerrel való együttműködés:

a jelzőrendszer minden tagja jónak ítélte meg a gyermekjóléti szolgálattal való kapcsolatát. A jelzőrendszer tagjai igénylik a családgondozók jelenlétét az iskolákban. Segítséget várnak a tankötelezettséggel járó feladatok elvégzésében, folyamatos kapcsolattartást a problémás családokkal. A szolgálat szülői fórumokat tart, ahol tájékoztatást nyújt a szociális ellátások lehetőségeiről, igénybevételük módjáról.

A 2010-es évben is megszervezte a gyermekjóléti szolgálat éves beszámolóját, melynek előkészítése során felmérte a jelzőrendszer tagjainak javaslatát, véleményét. A hatékony együttműködés érdekében a szolgálat rendszeresen, évente hat alkalommal tartott szakmaközi megbeszélést. Sajnálattal tapasztalták a családgondozók, hogy a rendőrség és a házi gyermekorvosok részéről – bizonyára túlterheltségük miatt – kevés aktivitás mutatkozott, viszont a napi munka során, egyéni esetkezelések alkalmával az együttműködés zökkenőmentes.

A gyermekjóléti szolgálat speciális szolgáltatásai:

- Mediációs szolgáltatás:
a mediáció 2004. év óta működik, célja az egymással szemben álló felek közötti konfliktusok kezelése bírósági perek, büntetőjogi szankciók nélkül.
- Kapcsolatügyeleti szolgáltatás:
2001-ben indult el ez a szolgáltatás, 2010-ben 4 gyermek találkozott rendszeresen a látogató szülővel kapcsolattartásra.
Minden gyermek alapvető joga, hogy mindkét szülőjével személyes kapcsolatot építsen ki és tartson fenn.
A szolgáltatás lényege, hogy szakemberek segítik a szülő-gyermek, nagyszülő-unoka közötti kapcsolattartást. Alapja a két fél közötti írásos megállapodás, illetve annak betartása, mely lehet önkéntes, vagy határozathoz kötött. Helye az erre a célra kialakított kapcsolatügyeleti szoba, mely berendezésével, hangulatával a minél oldottabb légkör megteremtéséhez járul hozzá.

A gyermekjóléti szolgálat prevenciós tevékenysége:

- Kör-Körös Ifjúsági Klub - a 2006-os évben indult a fiataloknak szóló szabadidős klub, melynek célja a szolgálat gondozásában lévő 12-18 év közötti „csellengő” gyermekek számára hasznos szabadidő eltöltés biztosítása. A klub hetente egyszer működik tavaly szeptember óta új helyszínen, a Szarvas, Kossuth L. u. 43. szám alatt. Mindenki számára nyitott, aki ezt a korosztályt képviseli.
- Tanoda – az „Emberöltő Alapítvány” működteti, ahol 40 fő 10-18 éves halmozottan hátrányos helyzetű, főként roma diák alternatív oktatása-nevelése folyik.
- Nyári napközis tábor - a gyermekjóléti szolgálat ügyfeleinek családjai közül táboroztatnak egy héten keresztül teljesen térítésmentesen gyermekeket (20 fő), akik számára napi háromszori étkezést és színes programokat biztosítanak (uszoda, sportolási lehetőségek, stb.) pályázaton nyert pénzből.
- Gyermeknap – a városi rendezvényen sport- és pályaorientációs programmal várta a szolgálat a gyermekeket.
- Mindenki karácsonya - a gyermekjóléti szolgálat az Emberöltő Alapítvánnyal és a Nagycsaládosok Egyesületével közösen rendezi meg minden évben a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekeknek és családjuknak ezt az ünnepi délutánt, ahol műsorral, terített asztallal, feldíszített karácsonyfával és ajándékokkal kedveskednek a résztvevőnek. 2010-ben 150 gyermeket és szüleit vendégelt meg a szolgálat (2009-ben 128 fő).

- Adományosztás - az intézmény raktárában kialakított tároló helyen kerülnek elhelyezésre a lakosság által felajánlott ruhaneműk és bútorok, az adományokat kedden délelőttönként osztják szét a családgondozók a rászorulóknak között. A családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat 2006. évtől szerződéses viszonyban áll a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel, melynek eredményeként 2010-ben 78,5 tonna élelmiszer került kiosztásra az igénylők között (2009-ben 135 tonna).

A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai, továbbá a gyermekjóléti szolgáltatások módszertani központ által végzett ellenőrzések alkalmával tett megállapítások

Az illetékes szervek a gyermekjóléti szolgálat szarvasi telephelyén 2010. évben szakmai ellenőrzést nem végeztek.

A gyermekek napközbeni ellátása – bölcsőde

A családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek 3. életévét betöltötte, de testi, vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható.

2010. december 31-ig beíratott gyermekek száma: 91 fő (2009. december 31-én 82 fő), a normatív gyermeklétszám 62 fő (2009-ben 57 fő). Ezt a számot havi átlagban a beíratott és felvett gyermekek szakaszosan változó bejárása teszi ki. A gondozási-nevelési évben (2009. szeptember 01 - 2010. augusztus 31.) a gyermekek felvétele és beszoktatása szülői igény alapján folyamatosan történik. A legkevesebb megjelenés augusztus és december hónapokra jellemző, melynek feltételezett oka, hogy az iskolai szünet és a szülők jelentős szabadsága is ezekre az időszakokra tevődik, illetve a téli hónapokban sok a légúti megbetegedés.

Az intézmény kistérségi feladatellátást biztosít, melyre egyre nagyobb az igény.

A bölcsődébe íratott gyermekek településenkénti kimutatása 2010. december 31-én:

Szarvas – 85 fő gyermek (2009-ben 72 fő)

Békésszentandrás - 5 fő gyermek (2009-ben 6 fő)

Csabacsúd - 1 fő gyermek (2009-ben 1 fő plusz 3 fő Kondoros és Öcsöd)

Az intézmény szakmai feltételei:

A bölcsőde a gyermekek korának megfelelő testi-, érzelmi- és értelmi fejlődés biztosításához a törvényi előírás szerinti személyi és tárgyi feltételekkel rendelkezik.

A gondozónők száma 16 fő, ebből főiskolai, egyetemi végzettségű 6 fő. A konyhai alkalmazottak száma 3 fő, technikai kiegészítő személyek száma 6 fő.

7 csoport van 3 egységben és a klubszobában elhelyezve, csoportonként 2 fő gondozó látja el a gyermekeket, illetve 5 működtetett csoport felett további 2 fő gondozónő alkalmazását írja elő a jogszabály.

A bölcsőde „A szarvasi jövőért” HEFOP 4.2.1-P.-2004-07-0016/4.0 azonosító számú projekt során vállalt szolgáltatásai:

- Baba-mama klub – átszerveződött, ide várják a bölcsődébe még nem járó gyermekeket szüleikkel együtt közös játékokra, beszélgetésre minden héten.
- Sószoza – a bölcsődés gyermekek októbertől április végéig (főleg rossz idő esetén) a délelőtti órákban, szülői engedéllyel vehetik igénybe ezt a szolgáltatást a légúti megbetegedések megelőzésére, utógondozásra. Napról rendszerességgel 20-20 percen keresztül játékkal, énekléssel töltik el az időt a gyermekek a sószozában.

A délutáni órákban előzetes bejelentkezés alapján térítésmentesen a város lakossága részére is rendelkezésre áll – 2010-ben 26 alkalommal 52 fő vette igénybe ezt a szolgáltatást..

- Napközbeni gyermekfelügyelet – a családok rendkívüli helyzetének, problémájának napközbeni megoldásában segít a bölcsőde a gyermek felügyeletével térítés megfizetése mellett - 2010. évben nem volt rá igény.
- Időtúli gyermekfelügyelet – 2010. évben nem volt rá igény.

A bölcsőde egész évben folyamatos rendezvényeivel, programjaival színesíti a gyermekek és szüleik mindennapjait.

Gyermekek, családok átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról (a továbbiakban: teljes körű ellátás) kell gondoskodni.

A gyermekek átmeneti gondozását - a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő (a továbbiakban együtt: szülő) kérelmére vagy beleegyezésével - ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését a családban nem tudja megoldani. A fogyatékos gyermek számára a sajátos szükségleteihez igazodó ellátást kell biztosítani.

Családok átmeneti otthonában helyezhető el az otthontalanná vált szülő és gyermeke, ha lakhatásuk más módon nem oldható meg. A 14. évét be nem töltött gyermeket szüleitől elválasztani csak kivételesen indokolt esetben lehet. A szülő gyermeke ellátásában munkarendjéhez igazodóan részt vesz.

A gyermekek átmeneti gondozása az alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb tizenkettő plusz hat hónapig tart.

A 2010-es évben nem volt rá igény (2009-ben 1 fő anya 4 fő gyermekével).

6. JEGYZŐI HATÁSKÖRBEN TETT GYÁMCHATÓSÁGI INTÉZKEDÉSEK

Védelembe vétel

Célja a gyermek veszélyeztettségének megszüntetése, illetve csökkentése, a gyermek családban történő nevelkedésének figyelemmel kísérése és segítése a kirendelt családgondozó közreműködésével.

2010. december 31-én nyilvántartott védelembe vett kiskorúak száma 42 fő volt (2009. évben 42 fő), az év folyamán 30 fő gyermek védelembe vétele szűnt meg (2009. évben 17 fő).

A védelembe vétel okai:

- környezeti: 22 fő (2009-ben 13 fő),
- szülőnek felróható magatartási: 3 fő (2009-ben 17 fő),
- gyermeknek felróható magatartási: 10 fő (2009-ben 12 fő),
- gyermek által elkövetett bűncselekmények miatti: 7 fő (2009-ben nem volt ilyen).

A gyermekvédelem jelzőrendszerének kiépítettségét jelzi, hogy a védelemben vett gyermekek számából

- a gyermekjóléti szolgálat jelzése alapján lett védelemben véve: 20 fő (2009-ben 15 fő),
- más szerv jelzése alapján: 11 fő (2009-ben 3 fő).

A védelemben vétel keretében elrendelt intézkedések:

- a gyermek egészségét veszélyeztető körülmények megszüntetéséről való intézkedés: 13 esetben (2009-ben 10 esetben),
- gyermek részére magatartási szabály megállapítása: 7 esetben (2009-ben 12 esetben),
- szülő figyelmeztetése helytelen magatartásának megváltoztatására: 7 esetben (2009-ben 17 esetben),
- gyámhivatalnál kezdeményezett eljárás: 12 esetben (2009-ben 4 esetben).

A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása

A jegyzői hatáskörben működő gyámhatóságok feladatkörébe tartozik a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának lehetősége.

Ha a gyermek veszélyeztetettsége elsősorban elhanyagolása miatt áll fenn, és a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy a családi pótlék célzott felhasználásával a gyermek fejlődése a családi környezetben biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője - a védelemben vétellel egyidejűleg vagy a gyermek védelemben vételének fennállása során - a családi pótlék gyermek után járó összegének 100%-a erejéig a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról határozhat.

A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása legfeljebb hat hónap időtartamra, a döntést követő második hónap első napjával kezdődően rendelhető el. A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása a fent említett feltételek fennállása esetén ismételten elrendelhető.

Ha a védelemben vétel során felmerül a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának szükségessége, ennek megvizsgálása érdekében a települési önkormányzat jegyzője megkeresi a gyermekjóléti szolgálatot.

A gyermekjóléti szolgálat a megkereséstől számított 15 napon belül tájékoztatja a települési önkormányzat jegyzőjét vizsgálatának eredményéről, és szükség szerint javaslatot tesz a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására. Nem kell megkeresni a gyermekjóléti szolgálatot, ha a gyermekjóléti szolgálat kezdeményezte a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtását.

Ha a védelemben vétel során a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása válik szükségessé, a települési önkormányzat jegyzője - a gyermeket gondozó szülő, illetve a korlátozottan cselekvőképes gyermek meghallgatását követően, véleményük figyelembevételével, továbbá a gyermekjóléti szolgálat és szükség szerint a jelzőrendszer tagjai javaslatának figyelembevételével - gondoskodik a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási terv elkészítéséről.

A pénzfelhasználási terv figyelembevételével a települési önkormányzat jegyzője dönt a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának mértékéről, időtartamáról és módjáról, így a természetben nyújtott családi pótlék meghatározott összegének a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtását elrendelő települési önkormányzat részére a kincstárban megnyitott családtámogatási folyószámlára utalásáról és ezzel egyidejűleg eseti gondnok kirendeléséről.

A települési önkormányzat jegyzője a családi pótlék meghatározott mértékének természetbeni formában történő nyújtásáról szóló rendelkezését és az eseti gondnok kirendelését, valamint védelembe nem vett gyermek esetén a védelembe vétel elrendelését egy határozatba foglalja.

2010-ben egy esetben sem történt családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása.

A tankötelezettség mulasztásával összefüggő rendelkezések

2010. szeptember 01. napjától hatályba lépett az iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztéséről szóló jogszabály, melynek lényege, hogy a települési önkormányzat jegyzője tájékoztatja a jogszabályi következményekről azt a tanköteles korú tanulót és törvényes képviselőjét, aki igazolatlanul 10 órát mulaszt az oktatási órákról. 50 óra igazolatlan hiányzás esetén már el kell rendelni a gyermek védelembe vételét, és ezzel egyidejűleg az iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztését mindaddig, amíg a tanuló meghatározott időn belül ismét nem teljesíti kötelezettségét.

2010. szeptember 01-től december 31-ig 3 főt érintett az intézkedés.

Ideiglenes hatályú elhelyezés

A felügyelet nélkül maradt, illetve a súlyosan veszélyeztetett kiskorúak azonnali elhelyezése ideiglenesen a különélő szülőnél, más hozzátartozónál, nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy bentlakásos otthonban történik.

2010. évben 12 fő kiskorút érintett az ideiglenes elhelyezés nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban (2009. évben 4 fő).

A jegyzői hatáskörben iktatott gyámhatósági ügyiratok száma:

A jegyzői hatáskörben 2007. december 01. napjától létszámcsökkenés okán a természetbeni és pénzbeli ellátásokkal 1 fő ügyintéző, a jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedésekkel pedig megosztott munkakörben 1 fő gyámhivatali ügyintéző foglalkozik.

Iktatott ügyiratok száma:

- 2010-ben segélyek nélkül összesen 697 (2009-ben 746), ebből főszámmal 121 (2009-ben 126), alszámmal 576 (2009-ben 620) irat került iktatásra.
- 2010-ben a határozatok száma 54 (2009-ben 62), a végzések száma 90 (2009-ben 38).
- 2010-ben segélyek száma összesen 2139 (2009-ben 1906).

A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai, továbbá a gyermekjóléti szolgáltatások módszertani központ által végzett ellenőrzések alkalmával tett megállapítások

2010. évben a jegyzői hatáskörű gyámügyi feladatok területén célvizsgálatot tartottak a családi pótlék, illetve az óvodáztatási támogatás természetben történő nyújtásáról, ezekben az ügyekben azonban ügyirat nem keletkezett.

7. A GYÁMHIVATAL HATÓSÁGI INTÉZKEDÉSEIRE, FELADATAIRA VONATKOZÓ ADATOK

Szarvas Város Gyámhivatalának illetékességi területe Békésszentandrás, Csabacsúd, Kardos, Örménykút, Kondoros és Szarvas települések lakosságának gyámhivatali ügyeire terjed ki.

A Gyámhivatalban 3 fő felsőfokú végzettséggel rendelkező ügyintéző dolgozik (1 fő megosztott munkakörben 2007. december 1. napjától). A Gyámhivatal a Polgármesteri Hivatal Hatósági, Szociális és Családvédelmi Osztályán belüli szervezeti egységként működik.

A Gyámhivatal szakmai felügyeletét 2007. január 1-től 2010. december 31-ig a Dél-alföldi Regionális Közigazgatási (később Államigazgatási) Hivatal Békés Megyei Kirendeltsége /Békéscsaba/ látta el, 2011. január 1-től a Megyei Kormányhivatalok létrejöttével a fenti szervezet a Békés Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalaként működik tovább.

Gyermektartásdíj megelőlegezése

A bíróság által jogerősen megállapított tartásdíj fizetésére kötelezett szülő helyett átmenetileg megelőlegezhető a gyermektartásdíj abban az esetben, ha a kötelezett fizetésre képtelenné válik.

A gyermektartásdíj megelőlegezésének feltétele, hogy a gyermeket gondozó család egy főre jutó jövedelme ne érje el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét (2010. évben 57.000,- Ft).

A megelőlegezett tartásdíjat a kötelezett késedelmi kamataival együtt köteles az államnak megtéríteni.

2010-ben 9 esetben rendelkezett a Gyámhivatal a tartásdíj megelőlegezéséről (2009. évben 13 esetben), amely 15 fő gyermeket érintett (2009. évben 18 fő). A már korábban megállapítottakkal együtt 2010. december 31-én összesen 26 fő gyermek részesült tartásdíj megelőlegezésben, összesen 5.947.000,- Ft került kifizetésre megelőlegezés címén.

A jegyző a központi költségvetés terhére biztosítja a tartásdíj megelőlegezését, ugyanakkor gondoskodik a nem fizető hátralékos kötelezettek tartozásainak - közadók módjára történő - behajtásáról. Pozitívum, hogy továbbra is nő a sikeres behajtások száma az előző évekhez képest.

Év	Kifizetés	Behajtás	Behajtási arány
2007	4.604.000,-	788.413,-	17%
2008	4.996.000,-	1.076.475,-	21,5%
2009	5.236.000,-	1.613.584,-	30,8%
2010	5.947.000,-	1.968.316,-	33%

Otthonteremtési támogatás

Az otthonteremtési támogatás célja, hogy az átmeneti vagy tartós nevelésből kikerült fiatal felnőtt lakáshoz jutását, tartós lakhatása megoldását elősegítse.

Otthonteremtési támogatásra az a fiatal felnőtt jogosult, akinek legalább 3 éven át tartó - gondozási helyén töltött – nevelése nagykorúvá válásával szűnik meg, és készpénzének, biztosításra vagy más célból lekötött betétjének, vagy ingatlan vagyonának értéke a nagykorúvá válásakor nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 60-szorosát (1.710.000,- Ft). Az otthonteremtési támogatást a Gyámhivatal állapítja meg és a jegyző a központi költségvetés terhére biztosítja.

A 2010. évben otthonteremtési támogatás megállapítására kérelem a Gyámhivatalhoz egy fiatal felnőttől érkezett (2009. évben 1 fő), 1.527.500,- Ft került kifizetésére (2009. évben 1.420.000,- Ft). A fiatal a pénzüsszeget saját lakóingatlan, és az ehhez kapcsolódó költségek finanszírozására használta fel.

Családba fogadás

A szülői felügyeletet gyakorló szülő/k/ kérésére a Gyámhivatal hozzájárulhat ahhoz, hogy a gyermeket - a szülő/k/ egészségi állapota, távolléte, vagy más családi ok miatt - a szükséges ideig más, általuk megnevezett család befogadja, gondozza és nevelje. A családba fogadó szülőt egyidejűleg a Gyámhivatal gyámul rendeli ki a gyermek törvényes képviselőjének ellátására.

2010-ben családba fogadás engedélyezésére nem került sor (2009. évben 4 fő).

Átmeneti nevelésbe vétel

A Gyámhivatal a gyermek átmeneti nevelésbe vételét rendeli el, ha más, előző intézkedésekkel a gyermek veszélyeztetettségét nem lehetett megszüntetni, a gyermek megfelelő gondozása a családján belül nem biztosítható. Az átmeneti nevelés addig tart, amíg a családja képessé nem válik a gyermek visszafogadására.

Az átmeneti nevelésbe vétellel egyidejűleg a Gyámhivatal a gyermeket nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban (más bentlakásos intézményben) helyezi el, és gyámot rendel, aki ellátja törvényes képviselőt és vagyonkezelését. Az átmeneti nevelés szükségességét - a gyermek 3 éves koráig félévente, azt követően évente - felül kell vizsgálni.

2010-es évben a Gyámhivatal részéről átmeneti nevelésbe vétel 6 esetben történt, a 2010. december 31-én nyilvántartott átmeneti neveltek száma 16 fő.

Ezen átmeneti nevelésbe vett gyermekek közül 1 fő magatartási vagy beilleszkedési zavar miatt, 5 gyermek a családi környezet súlyos elhanyagolása miatt került átmeneti nevelésbe.

Az utóbbi években megszorodott a 14-17 éves kor közötti gyermekek átmeneti nevelésbe vétele, ez részben annak is köszönhető, hogy a tankötelezettség korhatára 16 éves korról 18 éves korra emelkedett. Az elmúlt időszakban azonban megjelent a családi környezetben történő súlyos elhanyagolás is intézkedési okként.

Tartós nevelésbe vétel

A gyermek tartós nevelésbe vételét akkor rendelheti el a Gyámhivatal, ha nincs szülői felügyeleti jogot gyakorló szülője - annak megszüntetése, vagy más ok miatt (pl. szülők halála) -, és neveléséről gyám útján nem lehet gondoskodni. Tartós nevelésbe vételre kerül sor akkor is, ha a szülő gyermeke örökbefogadásához úgy járul hozzá, hogy az örökbefogadó személyét és személyi adatait nem ismeri.

2010-ben tartós nevelésbe vételre nem került sor, 2010. december 31-én nem tartottunk nyilván tartós neveltet.

Utógondozás

Az átmeneti vagy tartós nevelés megszűnése, vagy megszüntetése esetén a Gyámhivatal legalább 1 év időtartamra elrendeli a gyermek, illetve – kérelme alapján – a fiatal felnőtt utógondozását, melynek célja, hogy elősegítse a gyermek vagy a fiatal felnőtt családjába való visszailleszkedését, illetve önálló életvezetését.

Utógondozóként az átmeneti vagy tartós nevelés megszüntetése esetén a gyermekjóléti szolgálat családgondozóját, a volt gondozott fiatal felnőtt részére a gyermekotthon vagy a gyermekvédelmi szakszolgálat családgondozóját rendeli ki a Gyámhivatal.

Tárgyévben 1 esetben került sor utógondozás elrendelésére (2009. évben ugyanennyi).

Utógondozói ellátás

A Gyámhivatal a fiatal felnőtt (18-24 év közötti személy) kérelmére, a gyám javaslatára elrendeli az utógondozói ellátást, ha létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, nappali tagozaton tanulmányokat folytat, illetve szociális bentlakásos intézménybe várja felvételét.

Ennek keretében a fiatal felnőtt továbbra is a nevelőszülő háztartásában, a gyermekotthonban vagy utógondozó otthonban maradhat, ahol lakhatása biztosított és szükségleteihez, helyzetéhez igazodó ellátásban részesül.

2010-ben nem érkezett kérelem utógondozói ellátás elrendelésére, így az év folyamán a korábbi években engedélyezett utógondozói ellátások miatt összesen 2 fő részesült utógondozói ellátásban. A kérelem hiánya azt is jelzi, hogy az állami gondoskodás rendszeréből a 2010-es évben nem került ki fiatal felnőtt.

Két éven túli védelembe vétel gyámhivatali felülvizsgálata

A városi gyámhivatal új hatásköre 2009. szeptember 1-től a két éven túl védelembe vett gyermekek helyzetének gyámhivatali felülvizsgálata, amely egyfajta kontroll-szerepet tölt be az egyébként jegyzői hatáskörben lévő védelembe vételi ügyekben. Fő célja annak vizsgálata, hogy két év alatt miért nem rendeződött megnyugtatóan a család, a gyermek helyzete, illetve szükséges-e a gyermek családból történő esetleges kiemelése, mert a védelembe vételtől a továbbiakban eredmény nem várható. A 2010-es évben a gyámhivatal 14 gyermek ügyét vizsgálta. Az eddigi tapasztalatok szerint az esetek nagy többségében nem szükséges a gyermek családból történő kiemelése, de a családon belüli problémák felszámolása érdekében szükséges a 2 éven túli folyamatos kontroll. A két éven túl védelembe vett gyermekek közül két gyermeket – további 3 testvérükkel együtt (akiknél a védelembe vétel még nem haladta meg a 2 évet) – ki kellett emelni a családból, de erre nem a felülvizsgálatkor, hanem néhány hónappal később került sor egy azonnali intézkedést szükségessé tevő veszélyhelyzet kapcsán.

Az új jogintézmény szükségességét a gyakorlat még nem igazolta hosszú távon. Saját tapasztalataink szerint a jegyzői gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat közösen képes megítélni a családból történő kiemelés szükségességét gyámhivatali kontroll nélkül is.

Felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóságok és a Szarvasi Városi Ügyészség, illetve az Orosházi Városi Ügyészség ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások

2010. évben egy célvizsgálatot folytatott városi gyámhivatalunknál a Dél-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatalának Békés Megyei Területi Kirendeltsége.

A célvizsgálat a 2 éven túl védelembe vétel felülvizsgálatával kapcsolatos gyámhivatali gyakorlat alakulásáról tájékozódott. A vizsgálat időpontjáig ügyirat nem keletkezett a gyámhivatalunknál, ezért akkor még tapasztalatokról nem tudunk beszámolni.

A Gyámhivatal iktatott ügyiratainak száma:

Év	Iktatott iratok száma			Határozatok száma
	Főszám	Alsószám	Összesen	
2007	545	2.383	2.928	531
2008	553	2.934	3.487	562
2009	564	2.945	3.509	558+152 végzés
2010	542	2998	3540	660+314 végzés

Az előző évekre visszatekintve elmondható, hogy nőtt az iktatott ügyiratok száma, de kevesebb ügyintéző látja el a feladatokat (egyik kolléga megosztott munkakörben dolgozik).

8. A NEVELÉSI-OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK GYERMEKVÉDELMI TEVÉKENYSÉGE

A nevelési-oktatási intézmények a gyermekvédelmi jelzőrendszer nagyon fontos részét képezik, hiszen a gyermekkel és rajta keresztül családjával napi kapcsolatban vannak, elsőként tapasztalják meg, ha a család működésében zavar keletkezik.

A nevelési oktatási intézmények tevékenysége számadatokban

Intézmény	Az intézménybe járó gyermekek száma (fő)		Hátrányos helyzetű gyermekek (fő)		Veszélyeztetett gyermekek (fő)		Veszélyeztetett gyermekek százalékos aránya (%)	
	2009.	2010.	2009.	2010.	2009.	2010.	2009.	2010.
Vajda Péter Intézmény Gimnázium	1003	437	118	53	19	-	-	-
Vajda Péter Intézmény Szakképző Iskola	466	952	111	262	87	75	18,7	7,9
Vajda Péter Intézmény Általános Iskola	520	326	260	157	167	135	32,1	41,4
Vajda Péter Intézmény Óvodák	-	156	-	70	-	36	-	23
Szlovák Általános Iskola, Óvoda és Diákotthon	447	338	111	122	10	10	2,2	3
Benka Gyula Evangélikus Általános Iskola és Óvoda	507	539	139	135	67	17	13,2	3,2

Intézmény	Az intézménybe járó gyermekek száma (fő)		Hátrányos helyzetű gyermekek (fő)	Hátrányos helyzetű gyermekek (fő)	Veszélyeztetett gyermekek (fő)	Veszélyeztetett gyermekek (fő)	Veszélyeztetett gyermekek százalékos aránya (%)	
	2009.	2010.	2009.	2010.	2009.	2010.	2009.	2010.
„Napfény” Evangélikus Kézműves Óvoda	-	40	-	21	-	4	-	10
SZIE Gyakorlóóvodája és Gyakorló Általános Iskolája	227	224	47	40	-	-	-	-
Tessedik Sámuel Szakiskola	44	43	8	7	5	5	11,6	12
Összesen:	3.214	3.055	794	867	355	282	11,1	9,2

A veszélyeztetett gyermekek problémája már nem oldható meg családon belül, ezért bekerülnek a gyermekvédelem rendszerébe, ahol alapellátás vagy védelembe vétel keretein belül segíti a szülőket és gyermekeiket a szakember. A 2009-es évhez képest a kimutatás alapján csökkent a veszélyeztetett gyermekek száma, ennek oka magyarázható a gyermekvédelmi intézmények és szakemberek összehangoltabb munkájával, a jogszabályváltozásokkal, de a hatékonyabb prevenció munkával is.

A 2010-es év folyamán megszűnt a Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Evangélikus Általános Iskola és Óvoda, melynek részét képezte a jelenlegi „Napfény” Evangélikus Kézműves Óvoda is, ezért nem lehet a 2009-es évre vonatkozó kimutatást megjeleníteni külön erről az intézményről.

Az intézmények által leggyakrabban említett veszélyeztetettséget előidéző okok:

- rossz anyagi és lakáshelyzet,
- fizikai és lelki bántalmazás,
- ingerszegény környezet,
- munkanélküliség,
- csonka vagy szétbomló család,
- elhanyagoltság, ellenőrzés hiánya,
- rossz társaság,
- szeretethiány,
- szenvedélybeteg szülő,
- testi fogyatékoság,
- túlkorosság,
- a szülők nem a társadalmi elvárásoknak megfelelő erkölcsi normái,
- következtelen szülői nevelés,
- mentális és más betegség a családban.

Minden intézményben színvonalas gyermekvédelmi munka folyik. A tanév elején felmérést készítenek a gyermekek körében, illetve elkészítik a gyermek – és ifjúságvédelmi munka intézményen belüli munkatervét.

A munkaterv az egész tanévre kiterjedően időrendi feladatokat is meghatározna, továbbá külön-külön meghatározzák a gyermekekkel kapcsolatos, a tanári közösségben, illetve a szülők körében elvégzendő feladatokat, és az intézmény önálló feladatait.

Nagyon súlyos problémát jelent a gyermekek igazolatlan iskolai hiányzása, az iskolába járás helyett az egyre nagyobb létszámú magántanulói jogviszony létesítése, illetve a késő esti csavargás, a fiatalok alkohol- és drogfogyasztása.

A nevelési- oktatási intézmények a következő szervezetekkel tartanak szoros kapcsolatot a gyermekvédelem területén:

- családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat,
- pedagógiai szakszolgálat,
- gyámhatóság,
- védőnői szolgálat,
- felnőtt- és gyermek házi orvosok,
- rendőrség.

Az intézmények kiemelték, hogy a védőnők a szűréseken túl tanácsadással segítik az iskolai büfé és menza választékának bővítését, egészségesebbé tételét, a tisztaság ellenőrzését. A fogyatékos tanulókkal speciális végzettségű pedagógusok (tífló- és szurdopedagógus, gyógytornász) foglalkoznak.

Az iskolák gyermek- és ifjúságvédelmi felelősei minden esetben részt vesznek a jelzőrendszeri megbeszéléseken, ahol segítséget kapnak a mindennapi munkához és az összehangolt intézkedések megtételéhez.

A Szent István Egyetem Pedagógiai Kar Gyakorlóóvodája és Gyakorló Általános Iskolája javasolja a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök munkájának megkönnyítése érdekében, hogy a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályváltozásokról kapjanak rendszeres tájékoztatást.

A Vajda Péter Intézmény óvodái kiemelték, hogy a védőnői szolgálattal meglévő jó kapcsolat fejlesztését szolgálta a TÁMOP 3.3.2. pályázat támogatásával megvalósuló kettős mentorálási program. Lényege, hogy a közös családlátogatások alkalmával már a beiratkozást megelőző időszakban sikerült megismerkedni a halmozottan hátrányos helyzetű leendő óvodásokkal és azok családi körülményeivel.

9. KISKORÚAK ÁLTAL ELKÖVETETT BŰNCSELEKMÉNYEK, SZABÁLYSÉRTÉSEK 2010. ÉVI ADATAI

0-14 éves gyermekek által elkövetett bűncselekmények száma: 6 (2009. évben 1)

14-18 éves gyermekek által elkövetett bűncselekmények száma: 25 (2009. évben 9)

Az elkövetett bűncselekmények típusai és számszerű megoszlása, illetve az elkövetés feltételezhető okai:

- lopás vétsége: 7
- jogtalan elsajátítás vétsége: 1
- könnyű testi sértés: 5
- személyes szabadság megsértésének büntette: 4
- visszaélés kábítószerrel vétsége: 7.

Az elkövetés feltételezhető okai: dezorganizált családi háttér, rossz baráti környezet, iskolai – lakóhelyi konfliktus, befolyásolhatóság.

Pártfogó felügyelet alatt álló fiatalok száma: 9 fő (2009. évben 3 fő)

Az elkövetett bűncselekmények típusai: lopás büntette, visszaélés kábítószerrel vétsége, súlyos testi sértés büntette.

Gyermek sérelmére elkövetett bűncselekmények számáról és típusairól nem áll rendelkezésre statisztikai adat.

Szarvas Város Önkormányzata a közbiztonság és a bűnmegelőzés területén a rendőrséggel és a polgárőrséggel – mint civil szervezettel – működik együtt.

A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

A Szarvasi Rendőrkapitányság 2011. évi tevékenységének fő célkitűzései:

1. Az állampolgárok hatóságokkal történő együttműködési készségének fejlesztése a bűncselekmények megelőzése érdekében. Továbbra is fenn kell tartani és erősíteni kell a társszervekkel, polgárőrszervezetekkel, kisebbségi önkormányzatokkal, ifjúságot és családokat segítő szolgálatokkal és egyéb társadalmi szervezetekkel történő együttműködést.
2. A bűnmegelőzés kiterjesztésével, valamint a társadalmi és civil szervezetek együttműködésével törekedni kell a Társadalmi Bűnmegelőzési és Nemzeti Stratégiában megfogalmazott szemlélet erősítésére.
3. A fiatalok bűnelkövetővé válásának megelőzése.
4. A bűnmegelőzésre vonatkozó kommunikáció folyamatos fejlesztése, közvetlen lakossági és intézményi tájékoztatás.
5. A kiemelt kockázatú csoportok (nők, időskorúak, gyermek- és fiatalok) sértetté válásának megelőzése.
6. A bűnügyi helyzet ismeretében a lakosság széleskörű felvilágosítása, az áldozattá válás és az ismételt áldozattá válás megelőzése és elkerülése érdekében.
7. A bűnmegelőzési tevékenység hatékonyságának növelése érdekében bevált projektek, programok folytatása, esetlegesen új programok bevezetésének elősegítése.
8. A családon belüli erőszak csökkentése, az időskorúak védelme, a gyermek- és fiatalok bűnözés korlátozása, visszaszorítása érdekében a bűnmegelőzési, áldozatvédelmi, áldozatsegítő tevékenység teljesebbé tétele.
9. Lakossági- és intézményi tájékoztatás, kommunikációs stratégia folytatása.

A Szarvasi Rendőrkapitányság 2011. évben az alábbi feladatok végrehajtását tervezi:

1. Gyermek- és ifjúságvédelem

Feladatok:

Az oktatási és módszertani követelményeknek megfelelően tovább kell folytatni a rendőrség jelenleg is működő, biztonságra nevelő iskolai programját, a D.A.D.A. programot, emellett – a hatékony kommunikáció érdekében – fejleszteni, erősíteni kell az „Iskola-rendőre” programot.

2. Drog-prevenció

Feladatok:

A kábítószer-ellenes tevékenységben a felderítés mellett a megelőzésre is kellően nagy hangsúlyt kell helyezni, szélesítve a felvilágosító tevékenységet.

A lehetőségekhez mérten, illetőleg igény szerint kábítószer-ellenes kiállításokat, rendezvényeket, propaganda előadásokat, osztályfőnöki órákat, szülői és tantestületi értekezleteket kell szervezni a tanuló ifjúság, érdeklődő szülei, a fiatal felnőttek, a pedagógusok és minden érdeklődő számára.

Nagyon fontos feladat a drogok iránti kereslet csökkentése, a fogyasztói igények kialakulásának megelőzése, valamint az illegális szerek előállításának, forgalmának, szállításának és terjesztésének szűkítése.

Folyamatosan értékelni-elemezni kell a drogfogyasztás és a kábítószer-bűnözés alakulását. Elemezni kell az érintett és veszélyeztetett korosztályok, csoportok jellemzőit, továbbá a legelterjedtebb drogok megjelenési formáit és alkalmazási specifikumait.

3. Időskorúak védelme

Feladatok:

Folytatni kell a Békés Megyei Rendőr-főkapitányság Vezetőjének „a főkapitányság illetékességi területéhez tartozó tanyavilágban élő emberek biztonságának javítása” érdekében kiadott 18/2006. (VI. 01.) sz. Intézkedésében meghatározott feladatok végrehajtását.

Az év folyamán figyelemmel kell kísérni az időskorú sértettek számának alakulását, a sértetté válás okait, objektív és szubjektív tényezőit, az elkövetési magatartásokban bekövetkező esetleges változásokat. Amennyiben a számadat emelkedő tendenciát mutat, úgy kiemelt figyelmet kell fordítani a veszélyeztetett csoportra. A média bevonásával, illetve az érintettek egyéb tájékoztatásával szükséges lehet az aktívabb figyelemfelhívás az áldozattá válás elkerülésének érdekében.

A továbbiakban is szükséges a folyamatos kapcsolattartás az időseket ellátó, segítő társadalmi, egyházi és civil szervezetekkel.

4. Családon belüli erőszak megelőzése, kezelése

Feladatok:

Törekedni kell a családon belüli erőszak minél korábbi felismerésére, az időben történő beavatkozásra, a segítségnyújtás lehetőségének megteremtésére, az érintettek e tárgyú felvilágosítására, és a társszervek felé történő jelzésadási kötelezettség teljesítésére.

Fokozott figyelmet kell fordítani a családon belüli erőszak körébe tartozó bűncselekmények „Robotzsaru” rendszerben történő megfelelő rögzítésére.

Szinten kell tartani a gyermekjóléti szolgálatokkal való együttműködést, és az adatszolgáltatás folyamatosságát.

Figyelemmel kell kísérni azon szálláslehetőségek (anyaotthonok) létét, megszűnését, ahol a bántalmazottak megfelelő elhelyezésben részesülhetnek, és amely által a védelmük biztosított.

5. Áldozatvédelem

Feladatok:

Folytatni kell a fokozottan veszélyeztetett csoportok (így a gyermek-, fiatal-, és időskorúak) körében végzett felvilágosító munkát az áldozattá válás, vagy ismételt áldozattá válás elkerülése, megelőzése érdekében. Az eddig kialakított kapcsolatrendszerek nyújtotta lehetőséget kihasználva törekedni kell arra, hogy az aktuális veszélyeztetettség körülmények még szélesebb körben ismertté váljanak.

A rendőrség tudomására jutott mindazon bűncselekmények esetében, melyek kapcsán az áldozatsegítés, az érdekérvényesítés, illetőleg a kárenyhítés lehetősége felmerül, különös gondot kell fordítani az érintettekre vonatkozó, az egyén körülményeinek megfelelő és színvonalas tájékoztatásra, valamint a szükséges dokumentumok (igazolás) gondos kiállítására.

6. Vagyonvédelem

Feladatok:

Szükséges az illetékességi területen működő vagyonvédelmi vállalkozásokkal, valamint a polgárőrszervezettel történő kölcsönös tájékoztatáson alapuló munkakapcsolat fenntartása.

Tömegkommunikáció útján folyamatos tájékoztatást kell adni a vagyon elleni bűnözés jellemzőiről, formáiról, az egyes bűncselekmények elkövetését elősegítő okokról, és azok megszüntetéséről, az új elkövetési és áldozati magatartásokról.

7. Állami, civil és társadalmi szervezetekkel való együttműködés

Feladatok:

Az önkormányzatokkal, civil szervezetekkel történő szoros együttműködés fenntartása, a bűnmegelőzésre irányuló törekvéseink érvényesítése, lakossági és intézményi tájékoztatás, a kommunikációs stratégia folytatása.

Az önkormányzatokkal és társszervekkel, a civil és társadalmi szervezetekkel történő együttműködésben rejlő lehetőségek eredményesebb kiaknázása, a kialakított kapcsolatrendszer sikeres működtetése és továbbfejlesztése.

A civil szervezetek helyi kezdeményezéseinek támogatása.

8. Kisebbséggel való együttműködés

Feladatok:

A lehetőségek függvényében szélesíteni, fenntartani szükséges a kapitányság közigazgatási területén működő roma szervezetekkel kialakított kapcsolatokat, az együttműködés során alkalmazva a párbeszédre törekvés, a konfliktuskezelés lehetséges speciális megoldásait.

A roma fiatalok rendőri pályára történő orientációjának elősegítése érdekében hatékony propagandamunka kifejtése, valamint a kisebbségi önkormányzatok vezetőinek értesítése, tájékoztatása a meghatározott feltételekről.

9. Fiatalkorú eltűntekkel kapcsolatos felülvizsgálati tevékenység

Feladatok:

Továbbra is szükséges a körözési tevékenység jogi hátterének megfelelő alkalmazása, a hatékonyabb felülvizsgálati tevékenységgel a kiskorú eltűntek nagyobb arányú, illetve gyorsabb felkutatásának elősegítése.

10. Médiatevékenység

Feladatok:

Továbbra is ki kell használni a média nyújtotta lehetőségeket. Folyamatos felvilágosító munkát kell végezni annak érdekében, hogy az állampolgárok megismerjék azt a preventív eszköztárat, mellyel megvédhetik saját magukat és értékeiket. Rendszeresen fel kell hívni a figyelmet az aktuális, adott időszakhoz köthető bűnelkövetési formákra és megelőzés lehetőségeire.

10. VÁRANDÓS ANYÁK GONDOZÁSA

A Körös-szögi Kistérség Többcélú Társulás Humán Szolgáltató Központ intézményén belül működik a Védőnői Szolgálat.

Tevékenysége a megelőzésen alapul. Célja az egészség megerősítése, az egészségkultúra növelése, egészségnevelési programok támogatása, szervezése, együttműködve a gyermekorvosokkal, nőgyógyászokkal, ifjúsági orvosokkal.

A védőnő gondozási tevékenységét azon családok körében végzi, ahol várandós és gyermekágyas anya, illetve 0-18 éves korú gyermek él.

A várandósokat az első nőgyógyászati vizsgálat után nyilvántartásba veszik, tanácsadón kapnak gondozási könyvet, elvégzik a szükséges vizsgálatokat (vénynyomásmérés, vizeletvizsgálat, testsúlyellenőrzés, szívhang hallgatása, stb.). Tájékoztatják a kismamákat a szükséges szakvizsgálatokról, a megjelenés gyakoriságáról, folyamatosan nyomon követik eredményeiket. Hetente két alkalommal terhes tanácsadást tartanak az orvossal együtt, és minden védőnői körzetnek hetente egy alkalommal van önálló védőnői tanácsadása is.

A védőnők rendszeresen felkeresik a várandós anyákat otthonukban, segítenek felkészíteni őket az újszülött fogadására és a szülésre, szükség esetén lelki támogatást nyújtanak, tájékoztatást kapnak a vizsgálati lehetőségekről és a családtámogatási ellátásokról. A várandós nők leleteit és a róluk szóló információkat folyamatosan dokumentálják.

Az újszülött hazaérkezését követően a védőnő 48 órán belül, majd az első hat hétben legalább hetente otthonában felkeresi a gyermekágyas anyát. Legfontosabb feladat a szoptatás támogatása és az újszülött ellátása, valamint a figyelem felhívása az utóvizsgálatokra és a fogamzásgátlásra.

A 2010-es évben a gondozott családok száma: 114 (2009. évben 838 személy).

Terhes-gondozásban érintett személyek száma: 115 fő.

A szociálisan veszélyeztetett kismamák száma: 22 fő, ebből 3 fő várandós anyuka kiskorú (2009. évben 8 fő).

11. A VÉDŐNŐI SZOLGÁLAT TEVÉKENYSÉGE A GYERMEKEK VÉDELMEBEN

A Védőnői Szolgálat a Körös-szögi Kistérség Humán Szolgáltató Központ struktúráján belül működik. Szarvas városában 6 védőnői körzet van kistérségi ellátásban, valamint 3 iskolavédőnő dolgozik a közoktatási intézményekkel rendszeres kapcsolatban. Munkájuk során szorosan együttműködnek 4 fő gyermek háziorvossal, és 2 fő nőgyógyással.

A Védőnői Szolgálat az Iskola-egészségügyi Szolgálattal együtt a gyermekek megszületése előtti időtől (várandóság) 18 éves korig foglalkozik az egészség megőrzésével, betegségek megelőzésével, helyes életmódra, táplálkozásra neveléssel. A védőnők fontos feladata a családok felelősségének hangsúlyozása a gyermekek gondozásával, nevelésével kapcsolatban.

Terhes tanácsadás, csecsemő- és kisgyermek tanácsadás, iskolai szűrővizsgálat, iskolai fogadóórák keretében lehetőség nyílik a szülőkkel, gyermekekkel történő négy szemközti beszélgetésekre, tanácsadásra, segítségnyújtásra.

Az általános- és középiskolás diákok részére szabadidős foglalkozásokat, kiscsoportos tréningeket, ismeretterjesztő előadásokat is szerveznek.

A szakrendelésekkel együttműködve színvonalas szűrővizsgálatokat végeznek (mozgás-és érzékszervi vizsgálatok, labor, gyermek nőgyógyászat, kardiológia, stb.). Szoros kapcsolatot tartanak gyógytornászokkal, gyógy-testnevelőkkel.

A Védőnői Szolgálat a gyermekorvosokkal együttműködve tevékenyen részt vesz az önkormányzat által finanszírozott védőoltási programok szervezésében, lebonyolításában.

Az iskolavédőnő és ifjúsági védőnő rendszeresen kapcsolatot tart Szarvas város valamennyi oktatási intézményével, az intézmények gyermek- és ifjúságvédelmi felelőseivel. Az együttműködés hatékonyságát mindkét fél elismeri.

12. A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT ÉS A CIVIL SZERVEZETEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS EREDMÉNYEI (DROGPREVENCIÓ, SZABADIDŐS PROGRAMOK)

Drogprevenció

Szarvas Város Önkormányzata által létrehozott Szarvasi Kábítószerügyi Egyeztető Fórumban képviselteti magát minden olyan szakember (nevelési-oktatási intézmények vezetői, a város képviselői, önkormányzati vezetők, orvosok, az ÁNTSZ képviselői, rendőrség, kistérségi szakemberek, lelkészek, újságírók), aki az ügy fontosságát átérzi és szaktudásával hatékony munkát tud végezni a fiatalokat érintő drogproblémák megoldásában. A fórum rendszeresen tart üléseket, melyeken előkészítenek minden kábítószerrel kapcsolatos témát (szervezetek együttműködési megállapodása, pályázati munkák, rendezvények szervezése, stb.).

2009. évtől a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum együttműködési megállapodást kötött a Körösi Kistérség Többcélú Társulással, ezzel több településre is kiterjesztette tevékenységét.

Tavaly áprilisban került megrendezésre a város középiskolás korosztálya részére a Békéscsabai Jókai Színház művészeinek előadásában az ún. Diszkóbaleset szimuláció, melyet a Szarvasért Alapítvány finanszírozott pályázati pénzből. Célja, bemutatni, milyen következményekkel jár az alkohol- és drogfogyasztás.

Civil szervezetek jelentősége

A Nagycsaládosok Szarvasi Egyesülete Szarvas egyik legnagyobb tagszámú, aktívan működő közhasznú egyesülete, illetve meg kell még említeni a Magyar Vöröskereszt helyi szervezetét. Főbb tevékenységeik az érdekképviselet, adományok gyűjtése és továbbítása rászoruló családok, gyermekek részére, előadások, tanfolyamok szervezése, felvilágosító tevékenység, szociális tevékenység, családsegítés, időskorúak gondozása, kulturális tevékenység, gyermek- és ifjúságvédelem, gyermek- és ifjúsági érdekképviselet, hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése, emberi és állampolgári jogok védelme, programok szervezése és lebonyolítása és minden, a családok életét könnyítő tevékenység.

Szinte valamennyi szarvasi civil apparátus szervezett 2010-ben valamilyen gyermek és ifjúsági programot. Az önkormányzat azzal kívánta meghálálni a fiatalokért tett munkájukat, hogy valamennyi civil pályázónak igyekezett vagy a Civil Alapból, vagy az Ifjúsági Alapból, vagy a Sportrendezvény Alapból támogatást nyújtani.

Fontos még kiemelnünk az oktatási intézmények gazdag és változatos szabadidős programjait is, mellyel lehetőséget biztosítanak arra, hogy a gyerekek érdeklődési körüknek megfelelő elfoglaltságot találjanak az intézmény falain belül.

Sportolási lehetőségek:

A sport, mint szabadidő-eltöltés témakörében elsősorban meg kell jegyezni, hogy igen sok sportklub áll az érdeklődők rendelkezésére, 2010. évben 22 sportszervezet működött a városban.

Sok fiatalnak hasznos szabadidő-eltöltést biztosítanak a rendszeres edzések, versenyek. A sportszervezetek önkormányzati támogatásban részesülnek havi rendszerességgel és lehetőségük van egyéb rendezvények szervezésére is pályázati úton pénzhez jutni.

Fontos azonban azokat a sportolási lehetőségeket is megemlíteni, amelyek nem szervezethez kötöttek. A civil szervezeteket, az intézmények által megrendezésre kerülő sportprogramokat is kell támogatni, hiszen nem csak azoknak fontos szabadidő-eltöltés a sport, akik valamelyik sportszervezet igazolt tagjai. Bővíteni kell a játszótereket az extrém sportok kedvelőinek eszközeivel és támogatni kell minden olyan kezdeményezést, mely a fiatalok hasznos, mozgásos szabadidő-eltöltését segíti.

A szarvasi sportegyesületek folyamatos önkormányzati támogatásban részesülnek, a 2010-es évben a verseny- és élsport alap 8.200.000,- Ft (2009-ben 9.900.000,- Ft) forrással rendelkezett.

A sport területén az önkormányzat feladatait a Sporttörvény határozza meg. Ennek szellemében készült el a Sportrendelet.

ÖSSZEGZÉS:

A gyermekvédelem területén az elmúlt években kialakult intézményi struktúra és a gyermekvédelemmel foglalkozók együttműködése, összehangolt munkája, szakmai színvonala, a jelzőrendszer kiépítettsége azt eredményezte, hogy városunkban a kiskorúak családon belüli testi- , értelmi- , érzelmi- és erkölcsi fejlődése biztosított.

A gyermekvédelmi törvény szellemiségét szem előtt tartva a továbbiakban is hatékonyan kell végeznünk az intézmények veszélyeztetettséget felderítő, megelőző munkáját, erősíteniük kell a szolgáltatásszintű gyermekvédelmet, csökkentve ezzel a hatósági intézkedések szükségességét.

Városunk célja a továbbiakban is az, hogy az önkormányzat és más gyermekvédelemmel foglalkozó szervezetek szorosan együttműködve biztosítsák a gyermekek törvényben foglalt jogait, segítséget nyújtsanak érdekeik érvényesítéséhez, gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről.

Határozati javaslat:

Szarvas Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2010. évi ellátásáról szóló beszámolót elfogadja.

Utasítja a jegyzőt, hogy a beszámolót a Békés Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalához továbbítsa.

Felelős: Babák Mihály polgármester

Dr. Melis János jegyző

Határidő: 2011. május 31.

Szarvas, 2011. május 06.

Dr. Melis János
jegyző

Beszámolót készítette:

Dr. Réthy Vilmosné osztályvezető
Sztancsik Lászlóné gyámhivatali vezető főtanácsos
Szurominé Bánfi Éva gyámügyi ügyintéző

A beszámolóhoz adatot szolgáltatott:

Körös-szögi Kistérség Többcélú Társulása
Szociális és Gyermekjóléti Intézménye
Humán Szolgáltató Központ
Nevelési-oktatási intézmények
Szarvasi Rendőrkapitányság

Tárgyalja: Szociális-, Család – és Idősügyi Bizottság

Gazdasági és Pénzügyi Bizottság
Oktatási és Közművelődési Bizottság
Ifjúsági és Sportbizottság